

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
1 óra 80 fillér.
3 óra 1.80 fill.
Vidéken:
1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felölös szerkesztő: Schaberi József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kormányképeség.

Kolozsvár, decz. 10.

(B. L.) A mi politikai viszonyainkat nem igen lehet az elméleti igazságok mértéke alá venni. Európában, sőt a világon sincs még egy állam, mely minden intézkedésénél, minden életnyilvánulásában egy más állam igényeit és szükségleteit lenne kénytelen figyelembe venni.

Azért nálunk a pártok kilátásai is teljesen mások, mint bármely, más államban. Mig másutt az állam-akarát szabadon nyilvánulhat és ez szab egyedül irányt politikájának, — nálunk folytonos kompromisszumok között evickél előre még a legjobb akaratu kormány is.

Ily viszonyok között a kormányképeség feltételeit sem azok a tényezők szabják meg, mint másutt. Nem csupán a nemzet akarata, hanem ezenkívül és talán főképen az uralkodónak Ausztria érdekeitől nem egészen ment óhajtásai, sőt talán páranca.

Egy országban, melynek közvéleménye annyi évtizeden át tulnyomóan független érzelmű volt, — ugyanazén évtizedek alatt a kormányon oly párt volt, mely minden független törekvésnek bevallott ellensége volt. Hol lett volna oly erő, mely Angliában, Franciaországban, vagy akár csak a Német birodalomban is ezt a pártot fenntartani képes lett volna?

Bizonyára nem. Nálunk azonban volt ilyen: az a szükségesség, hogy a kiegyezés, a politikai és gazdasági egység Ausztriával szemben fennmaradjon. S ezt a föltételt valódi kényszerítő szükségességnek épen az udvar tekintette.

A kormányképeség tehát nálunk nem hogy óvatosságra intette volna az uralmon levő pártot

kormányzásában, de sőt elbizakodottá tette. Más párt nem volt, mely helyét elfoglalhatta volna tehát ő nélkülözhetetlennek tünt föl és szabad kezét kapott minden másban.

Miután pedig a párt maga is szükségesnek vélte magát, de meg a hatalom megtartása végett is, azt a szabad kezét, mit a felülről való kényszerű támogatás számára biztosított, a felső körök jóváhagyásával használta fel saját hatalmának megszilárdítására.

Ez volt az áldatlan helyzet. Másutt, ha egy párt bármilyen kérdésben kisebbségre jut, — bukik. Nálunk nem; legföljebb valamely formában kisajátította az ellenpárt nézetét. Attól félnie nem kellett volna, hogy ez által a korona óhajaival jut elmentébe s ellenfele ott leverheti.

A politikai illem kérdése pedig nem bántotta elhájasodott lelkiismeretét.

A nemzeti pártot az tette életre nem valóvá, hogy nemzeti — közjogi — kívánalmakat is vett föl. Ezzel fönn gyanussá tette magát, De végre is, örökké a magyar élhetlenség sem tart. Előbb-utóbb akadni kellett olyanoknak, ki belássa, hogy kormányképes csak egy oly párt lehet, mely nemzeti aspirációit, — ha vannak — óvatosan elrejtés csupán gyanut nem keltő gazdasági kérdésekkel áll elő.

Ez az állapot fölfelé; de hátra van még a másik tényező: a nemzet. Nos, ez épen elég koldus már arra, hogy minden gazdasági programot elfogadjon. A szabadelvű pártot is meguntá már annyira, hogy támogatását ellenfelétől ne vonja meg.

Az új párt auspiciumi tehát elég kedvezők. Sokkal jobb ugyan nem lesz, mint a kormánypárt,

de valamivel hangosabb talán mégis. Különösen, ha akezióját nemcsak a parlamentre korlátozza, hanem állandóan ébren tartja a még létező független társadalmat. Kényszerítve lesz reá, mert hisz a kormány képeség legelső föltétele mégis csak — a számbeli többség. Ez pedig a nemzettől függ.

Szivesen fogadjuk az alakulóban levő új pártot. Nem vagyunk ugyan barátai a 67-es alapnak és ez alkalmas volna, hogy ellene forduljunk. De a szabadelvű pártnak még kevésbbé vagyunk barátai; és nagyon sokan vannak a mi nézetünkön.

** Tanácskozások Bécsben.

Szöll Kálmán miniszterelnököt, aki hétfőn reggel Bécsbe érkezett, hétfőn délután 2 órakor a király Schönbrunnban másfél órai magánkihallgatáson fogadta. — Báró Fejérváry Géza honvédelminisztert, aki vasárnap délelőtt érkezett Bécsbe, még vasárnap magánkihallgatáson fogadta ő felsége. — Ezekből a kihallgatásokból és értekezletekből bécsi politikai körökben azt következtetik, hogy a monarchia kezd készülni arra az eshetőségre, hogy ha a kereskedelmi szerződést Németország csakugyan fölmondja. — A Neues Wiener Tagblatt tegnapi számában azt írja, hogy Szöll és Fejérváry bécsi tartózkodása tulajdonképen a hadsereg megerősítésének kérdésével volt összefüggésben. Mervadó helyen ezt ugyanis oly állami föltétlen szükségletnek tekintik, mely mögött minden más állami szükségletnek háttérbe kell maradnia, mert az új taraczkokhoz szükséges legénységet okvetlen elő kell állítani, ugyszintén az új esatahajók legénységét is, valamint a közös hadsereg, a magyar honvédség és az osztrák Landwehr legénységében mutatkozó hiányt pótolni kell. Az újrezállomány fölemelését tehát legmervadóbb vélemény szerint tovább halogatni nem lehet. Ilyenformán tehát a véderőjavaslat sorsán fordul meg most az egész politikai és parlamenti helyzet, mely pedig az egymásra halmozódó nehézségek miatt enélkül is elég komoly volna. Ami pedig a vámkerdést illeti, az autonóm vámtarifát hírszerint már legközelebb előterjesztik, ugy a magyar, mint az osztrák parlamentben.

** A zónatarifa emelése ellen. Tudvalevő, hogy a kereskedelmi miniszter jövő évi január 1-től kezdve a zónatarifa emelését határozta. Az utazás megdrágítása ellen sorra tiltakozni szándékoznak a vidéki városok. Fiume város tanácsa felir a kormányhoz, hogy a tarifának emelése ellen tiltakozzék.

** Reform a közigazgatási kézbesítésekénél.

A Belügyi Közlöny vasárnapi száma közli az új kézbesítési utasítást. Az új rend értelmében a posta utján kézbesítendő irást a hatóság közönséges levél gyanánt küldi; a czimzés kizárólag az állam hivatalos nyelvén történik. Térti vevénnyel csak a jogkövetkezményekkel járó idézéseket, a föllebbezéssel megtámadható határozatokat és általában azokat az irásokat fogják küldeni, amelyeknek kézbesítéséről a föladó hatóságoknak meggyőződést kell szereznie. Ajánlva csak olyan leveleket szabad földni, amelyek pótolhatatlan irásokat tartalmaznak. A magánfelek részére törti vevény nélkül postára adott hivatalos irásokat a föladást követő nyolczadik napon kézbesítettnek tekintti a hatóság. Ily módon a kézbesítési iver kiállítására és azok beérkezésének nyilvántartására elmarad. Valószínű, hogy a polgári perrendtartás reformjával kapcsolatban a kézbesítésnek ez a módja az igazságügyi hatóságoknál is tört hódít. A postai kézbesítés alól csupán a megmagyarázást igénylő és a kényszerkézbesítések vétetnek ki. Ezeket Budapesten és azokban a városokban, a hol bejelentési hivatal van, ez teljesíti, a többi városban és a községekben pedig hatósági közegek (községi jegyzők) végzik.

Bejelentő hivatal.

Kolozsvár, decz. 10.

Most, hogy az újjászervezett rendőrség révén mégis tisztább képet kapunk lakosságunk felől, egy körülmény tűnik fel különösen.

Bámulatos, mennyi kétes exszisztencia települt ide az utóbbi évek alatt. Emberek, akik czél nélkül, töke nélkül, sőt még jóformán a munkára való alkalmasság nélkül is, a sorra bizva magukat, egész tömegekben élnek az ismeretlen külvárosokban. Szó sincs róla: a költözés és tartózkodás szabadságával nem jön ellentétbe ez a körülmény; de maga ez a népréteg annál gyakrabban az erkölcsessel és a törvénytől.

Kereskedők, kereskedelmi ismeretek, töke és minden egyéb előzőltétel nélkül zavartalanul

alkalmazhatják kised fogásaitkat Zugiparosok csupán az éhenhalás olesóságával tartva főn magukat, meg tudnak itt élni. Hogy ez kárára van kereskedőnek, iparosnak és közönségnek egyaránt, az bizonyos. Hogy változtatni kellene rajta, az általános meggyőződés; de mégsem történik semmi.

És még ehhez a munkanélküli munkások légiója, akiknek elvük a munkanélküliség s akik legalább is olyan kárt okoznak a tisztességes munkásnak, mint a másik két csoport. Mert a közönség csak munkást lát és különbségeket tenni ritkán van ideje, kedve.

Rendőrségünk pedig jóformán tehetetlen ezzel a tömeggel szemben. Hiába minden jóakarata, minden törekvése, képtelen ezt a réteget ellenőrizni. Jóformán nem is ismeri az anyagot és nem is lehet hibáztatni érte.

Csak egy mód van rá, hogy az állapotot segíteni lehessen: föl kell állítani mielőbb, inkább ma, mint holnap a bejelentési hivatalt. Ma jön, megy aki akar és amikor akar, anélkül, hogy valaki törődne vele. Hogy tartsa hát számon a rendőrség azt, aki bujkálni akar, mikor kereskedőkről, kiknek üzletük, lakásuk van, nevük a lapok hirdetési rovatában mindig megtalálható, a bejelentő hivatalnak sejtelve sincs? Hisz valóságos esoda, hogy valóságos depója nem vagyunk az egész ország esavargó büntetéseinek. Maig sem értem: miért nem ide Kecskeméthy?

Tréfán kívül: nem szabad tőrünk, hogy galicziai éhenhalók, szökött inasok és lopásból élő „munkanélküli“ munkások rontsák meg ezen osztályok hitelét. Szervezzék már azt a bejelentő hivatalt! Nem a szerencsétlent akarjuk vele még nyomorukabbá tenni, de a kétes existenciáknak csak ez adhatja ki az utat, még mielőtt árthatnának.

A Hunyadiéri gyilkosság.

Kolozsvár, decz. 10.

Tegnap temették el a Hunyadi-történet gyilkosság áldozatát, miután a törvényszéki orvosi boncolás megtörtént. És ezzel egyidejűleg erős remény merült

föl arra nézve, hogy a gyilkos is a rendőrség kezében van már.

A szakadatlanul folytatott vizsgálat során, a kihallgatások alatt, több gyanúok merült föl, hogy a rendőrség jó nyomon indult, mikor a tettest azok közt keressék, kik az áldozattal együtt mulattak. Különösen terhelő volt az eredmény *Abrudán* Andrára, kiről az összes tanúk bizonyították, hogy ittasan veszekedésbe elegendő *Somtyelekán*nal. Habár *Abrudán* állhatatosan tagadott, mindamellett *elfogták*, ami a letartóztatásnál súlyosabb jeleggel bír. Ekkor aztán alapos motozásnak vetették alá s ez alkalommal kiderült, hogy ingén az ujjakon *óriási vérfoltok vannak*. A terhelte még ekkor is tagadott s azzal állt elő, hogy a vérfoltok a karján levő sebtől származnak, mely pedig már régen beforrott és különben sem volt oly jelentékeny, hogy a vérfoltok keletkezését igazolhatta volna.

Erre *Abrudánt* tegnap délelőtt 11 óra után az ügyészséghez szállították, megvasalva. Két rendőr és két detektiv kísérte el a törvényszéki palotához.

A terhelte alacsony, csinos barna arcú, 27—28 év körüli egyén; foglalkozás nélküli nap-számosember.

A büntetés.

Abrudánt, aki az ügyészségnek átadotván, ott azonnal vizsgálati fogságba helyezték, míg véres ruhái büntelként foglaltattak le, aligha fog a *Fridrich* sorsára jutni.

Nincsen ugyanis semmi adat arra nézve, hogy a tettest előre megfontolva követte volna el. Már pedig a Btk. csak a gyilkosságra szab halálbüntetést, míg *Abrudán* tette a Btk. 213. § a szerint *szándékos emberölést* képez, mivel azt megfontolás nélkül, felindulásból követte el.

A Btk. ezen § a a következő; „Aki embert *szándékosan* megöl, de *szándékát előre nem fontolta meg*, *szándékos emberölés büntetettét követi el és életfogytiglani fegyházzal büntetendő*“.

Valószínűleg azonban erre sem fog kerülni a sor. Egy enyhítő körülmény már mindenesetre van: az ittasság, mint a szabad elhatározást korlátozó körülmény s lehet, hogy a vizsgálat még többet is hoz felszínre.

Értekezlet a szarvasmarha és sertés-zárlat tárgyában.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, decz. 10.

Városunkban úgy a sertés, mint a szarvasmarhák között észlelt ragályos betegségek miatt a hatóság szükségesnek látta a teljes zárlatot elrendelni; mely által azonban városunk lakossága jelentékeny anyagi kárt szenvedett.

A zárlat a lakosság között jogos és igazán megfontolandó elégtelenséget szült. Ezért látta szükségesnek Szvacsina Géza polgármester egy olyan szakértekezlet összehívását, melyen városunk lakosságának javára úgy a sertés valamint a szarvasmarhákra e'rendelt zárlat feloldását siettesse. A szakértekezletről alább adjuk tudósításunkat:

A városon levő állati zárlatokkal járó forgalmi korlátozásokból mind a várost, mind annak lakosait érzékenyen érintő súlyos megélhetési viszonyok és bevételi csökkenések lehető enyhítése végett Szvacsina Géza polgármester tegnap délutánra szakértekezletet hívott össze, melyen résztvettek a polgármester s ennek elnöke alatt Fekete Nagy Béla és Ehrlinger Lajos tanácsosok, Hadady Endre fkapitány, Jakab László állategészségügyi felügyelő, Mayer Vilmos törvényhatósági m. kir. állatorvos, Keich Albert közbégőhídi igazgató, Benigni Sámuel és Nagy Gábor bizottsági tagok, Sárosy Pál városi állatorvos és Tussai Gábor alkapitány, állategészségügyi előadó. Az értekezlet meghallgatáa Mayer Vilmos törvényhatósági állatorvos által előadott eddigi intézkedéseket s ezt az örvendetes bejelentést, hogy a *sertésvész és a ragadós száj- és körömfájás mai állása lehetővé teszi, hogy amennyiben újabb betegülések nem fordulnak elő, a zárlat a közeljövőben feloldassék s a vásárok megnyitassanak*.

Ugyanezért az értekezlet a telen alkalomra a helyzet könyvitése végett különleges intézkedések tételét már nem is tartotta szükségesnek, jövőre azonban indokolt felterjesztést határozott el a földművelésügyi miniszterhez, oly értelemben, hogy hasonló körülmények be-

következése esetén vészkerület alkalmazásával a forgalom megszorítása kevesebb hátránnyal járjon a város bevételeire s lakosság megélhetési viszonyaira nézve.

A tárgyalás folyamán megnyugvással vétettek tudomásul a hatósági intézkedések is, melyek a tennálló törvények és rendeletek korlátai között a fennforgó majorsági és általános érdekekre lehetőleg tekintettel voltak.

A polgármesternek az értekezlet összehívásával tett intézkedése lívatva van arra, hogy a városi közönség körében általános megnyugvást idézzen elő.

HIREK

Kolozsvár, decz. 10.

— **Zsidó kivándorlok.** Tegnap este az 505 sz. személyvonattal 25 férfi, 26 nő és 38 gyerekből álló zsidó kivándorló társaság utazott keresztül városunkon Romániából. A rendőrség a vonat megállása idején ellenőrzést gyakorolt, hogy a kivándoroltak esetleges kiszállítását megakadályozhassa.

— **A szánkózás és a közönség.** A közönség megfelelő tájékoztatása érdekében, szükségesnek véli a főkapitányság közbírré tenni, hogy a berkocsisok, — habár szánkóval teljesítik is a fuvar, — magasabb díjakat csak akkor követhetnek, ha a fuvar kifejezetten szórakoztatás, időtöltésre irányuló „szánkózást képez.“ Minden más esetben, csak a rendes viteldíjak számíthatók.

— **Marólug mérgezés.** Tegnap délután Bartha Kristóf Elő utczei lakos véletlenül marólugot ivott. Reménytelen állapotban vették kezelés alá a mentők, s beszállították a Karolina kórházba.

— **A kereskedők könyvtára.** A kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulatának könyvtaránál a könyvkiadási órákat szerdán és szombaton este fél 8 órától 9 ig tartják.

— **Árverés a pályaudvaron.** Ezennel közhírré tetetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok ruha és fehérne-

TÁRCZA.

Flórián uram leányai.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Irta: *Koncz Béla.*

Megreszkett Tanács Anna az apai meleg, biztató szavaktól. Söhajtozó lelkéből könnyek gyűltek szeméibe, a melyek megtörték némaságát.

— Nem lehet, nem mehetek! — zokogta nagy fájdalommal és remegő két kezébe temette arcát.

Tanács Flórián valóban meglepődött ezen kijelentéstől. Hiszen egy pár perczé mult alig, hogy keblén pihenve leánya azt mondotta neki, hogy gyűlöli azt az embert és most, most midőn az édes, kedves otthon újra megéget kínálja, most, midőn a kéz, a mely lesújtani akarta, a szí-

véhez emeli, most zokogva sirja — Nem lehet, nem mehetek haza!

Tanács Flórián nem tudta hánnyadán van.

A kalapot, felöltőt letette kezéből és a kíváncsiság, a mely magyarázatot kívánt, a harag, a mely arra a gondolatra támadt föl lelkében, hogy talán csak hazudott az előbb leánya, egészen izgatottá tették és gyanakvó, fürkésző tekintettel közeledt Annához.

— És miért nem lehet, miért nem hagyhatod itt ezt a büntészetet?! — kérdezte.

— Ne akarj feleletet, ne akarj megölni! . . . és mind a két kezével az apja karjába fogódzott Tanács Anna.

— Te, te nem mondottál igazat az előbb! Te hazudtál, te most is szereted azt a nyomortulást!

— Esküszöm, hogy nem szerezem! Esküszöm, hogy gyűlölem! . . .

— És akkor, miért nem jöbetsz velem, miért nem lehet, hogy újra a mi otthonunkba térjél?

— Nem lehet apám, nem mehetek többé közetek soha, sohal — és reáhullottak a fájdalom, gyötrelmem megeredt könnyei az apja kezére.

— Azt mondod, hogy ne kívánjak feleletet, hogy ne öljelek meg kíváncsisággal, hát te miért akarod újra meggyilkolni a föltámadt boldogságomat ezzel a szörnyű, őrjítő kétséggel?!

Ha nem szereted, ha gyűlöled, hát jöjj, siessünk e helyről! — és csaknem magával vonta leányát.

— Nem, nem! Nem lehet, értsd meg, hogy nem mehetek apám, habár a szívem szakad

meg a fájdalomtól, a melyet ezen szavaim hasítanak át rajtad!

— De várnak otthon Anna, nagyon várnak!

— És én mégsem mehetek! . . . — De a testvéreid kétségbe vannak esve!

Szemrehányó szavakkal kérdezik tőlem, hogy hol van Anna? És én pirulok a fejelettől, a melyet válaszul kellene adnom nekik!

Ne akard, hogy gyermekei előtt piruljon az apa!

— Bocsáss meg apám, de nem lehet . . .

— Könyörtelen lélek, fagyos sziv te! Hát az sem indt meg hogy anyádat betegen tartják karjaik között nővéreid? Az sem vádolná lelkedet, ha édes anyádat megölné a kétségbeesés?! Hiszen úgy hagytam otthon, hogy egy pillanat késő lesz ahhoz, hogy életben találjuk szegény anyádat!

műek, botok, napernyők és esernyők stb. a kolozsvári pályaudvaron decz. 16-án d. u. 2 órakor fognak árvezetés útján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni.

— **Adakozás a Fridrich anyjának.** A tegnapi napon a következő adakozások folytak be: Kiss János és neje 1 korona. Ajtai K. Miklós és Balázs József 20—20 fillért.

— **Leányszöktetés automobilon.** Párizsban roppant feltűnést kelt egy leányszöktetés, melyet ott három nap előtti hajtottak végre. Leplay francia szenátor odaigért Cordelia nevű leánya kezét Marsille nevű fiatal orvosnak, mibelyest a sebészeti klinikán rendelő orvossá fogják kinevezni. Ez meg is történt, de a szenátor időközben megváltoztatta szándékát, mire az orvos a leányt megsöktette. A leány nevelőnőjével zeneórára akart menni, de amikor kilépett az utcára, a közelben várakozó kedvese felkapta és egy készen álló automobillal vitte, melyre föltette és elrobogott vele. Három barátja, akik a szöktetést elősegítették, a nevelőnőt egy bérkocsiba tuszkolták, mely más irányban robogott el. Azt hiszik, hogy a sz. reimes pár Brüsszelbe menekült.

— **Kifogott holttest.** Tegnap reggel Budafokon egy 18—20 évesnek látszó fiatal nő holttestét fogták ki a Dunából. Az illető középtermű, jól táplált, arca gömbölyű, haja gesztenyeszínű, szeme barna. Ruhája világos drapp kabát sárga gombokkal, kék pettyes blúz, fekete tűzős lakkecipő, piros szélű zsebkendő, barna harisnya, Loden-alj, derekán barna szíj-öv.

— **Végzetes tévedés.** Egy tekintélyes soproni család leánya néhány nap előtt rosszul lettől panaszokba ágyba feküdt és kevéssel rá mély ájulásba esett. A házi orvos, aki megvizsgálta, a halált konstataulta, mire a leányt koporsóba fektették és éjjel a fűtelten szobában hagyták. Másnap reggel két apáca felakarta oltóztatni a vélt halottat, de alig érintették a leány test-

— Apám, az nem lehet! Anyám, édes jó anyám! — és térdre roskasztotta a nagy fájdalom a szenvedő leányt.

A Tanács Flórián szemei sem voltak szárazok.

Nó látod édes jó leányom, az édes anyád jólléte, folyógyulása függ tőled és te mégis, mégis késlekedtél! Nó siess, siess hát Anna, térj magadhoz, és menjünk, hogy el ne késsünk, mert az irtózatos volna mindkettőnkre nézve!

Anna kétségbeesetten vergődött:

— Ölj meg, ölj meg apám, mert én nem mehetek!

Tanács Flórián nem bírta tovább.

— És miért?! Parancsolom, hogy igazat szólj! — kiáltott leányára.

Tanács Anna egy perczele küzdötte fájdalmát és mintha várná a lesújtó halált susogta:

— Mert anya vagyok...

(Folytatása következik.)

tét, megrettenve abba hagyták a munkát, mert észrevették, hogy a halotti merevség még nem állott be. A rendőrorvos, akit értesítettek, megállapította, hogy a leány, amikor a koporsóba tetették, még élt és talán csak tetszhalott volt, de a hideg szobában megfagyott. A rejtélyes ügyben vizsgálatot indítottak.

— **Életmentő huszár.** Klagenfurtban tegnapelőtt reggel Porabosco Bálint építőmester és vendéglős hatalmas bérháza leégett. A tűz kitörése után körülbelül tíz perczele megjelent a helyszínen az ott állomásozó huszárezred tüzi készültsége és a mentéshez látott. A láng már az ablakokon csapott ki, midőn egyik padlásszobából rémes kiáltás hallatszott. Egy öreg asszony és egy három éves kis fiú rekedt a szobába. A készültség vezetője, Szilágyi szakaszvezető, halálmegvetéssel sietett az égő lakásba. A láng összeesapott mögötte. Az összeverődött nép azt hitte, hogy mindhárman odavesztek, midőn a bátor katona megjelent, karjaiban tartva az asszonyt és a fiúcskát.

— **Letartóztatott százados.** A budapesti rendőrfőkapitányság megkeresése folytán tegnap a prágai rendőrség Deminke János volt közös hadseregbeli százados letartóztatta. A százados lelkét több kauziósikkasztás terheli. A sikkasztott összegekkel Prágába szökött. A cseh fővárosban Müller János néven szerepelt.

— **Végzetes játék.** Nagyszombenben egy 14 éves majoros fiú, Avrigian János a napokban meglátogatta barátját, Dobos Lajos tanuló. Dobos forgópisztolyával játszott, a melyet következő szavakkal fogott játszópajtására: „Lássuk eltalállak-e?” A fegyver elsült és Avrigian a golyótól találva földre rogyott. Azonnal a Ferencz József-kórházba szállították, hol az orvos megállapította, hogy a golyó a jobb szem külső szögletén hatolt be és az agyat halálosan megsértette. A szerencsétlen fiú este 7 órakor meghalt.

— **Vasuti szerencsétlenség Kanadában.** A Monrealba menő személyvonat, amely tegnapelőtt indult el, Halifaxtól 70 mérföldnyire kisiklott. Hét ember közöttük a mozdonyvezető. Életét veszítette, tizenkettő megsebesült.

— **A franciaországi hajósztrájk.** Marseilleben a hajósok tegnapelőtt gyűlést tartottak és elfogadták azokat a követeléseket, a melyeket a haditengerészeti miniszter a sztrájk-bizottság tagjaival egyetértően kidolgozott. A bizottság tagjai kijelentették, hogy ha a hajótulajdonosok holnap nem felelnek a követeléseikre, a francia hajósok összes szindikátusait határozottan felszólítják a munka abbahagyására.

— **Az olasz rablóvilág.** Barsalona, a híres olasz briganti ellen most épen olyan hajtóvadászat indult meg, mint annak idején, midőn Musolinót akarták mindenképen kézrekeríteni a karabinierik. Valóságos hadjárat ez, melyet egy ember visel ezekkel szemben. Ez perczele csak úgy lehetséges, hogy a

környékbeli lakosság részben félelemből, részben szimpátiából a gonosztevő pártját fogja. Barsalonának a vidék csaknem valamennyi földbirtokosa adót fizet s ezért a bandita felesége, aki elrejté férje zsákmányát, már eddig is 70 000 lírányi vagyonra teit. A brigantinak ezenkívül tömérdek ékszerre, pompás lőfegyvere van s ruházata is meglepően elegáns. A karabinierik az üldözés folyamán 600 birtokost és parasztot tartóztatnak le bünrészessé, s a harminával való czimborálás vétsége miatt.

— **Olvasóink figyelmét fölhívjuk,** hogy megfoltosodott és színehagyott ruháikat olcsó árak mellett **Czink Józsefnél** festessék és tisztíttassák. Wesselényi Miklós (Hid)-utca 25. sz. a főpostával szemben. 33

Skizzek.

A párbajjelenés — — bivaly.

A párbajjelenés akezió napról-napra terjed és mind többen csatlakoznak zászlói alá. De legvérmesebb hívei sem számítottak arra, hogy a mozgalom hullámai még a négy lábakra is átesapnak. Ezek a tisztelt lények ugyanis semmikép sem képesek elégtételadásra de ilyen lovagias fogalmak nem is igen érdeklik őket!

Ugy látszik azonban, hogy köztük is vannak Bourbon hercegeknek rajongó hívei. Legalább az az esetke, mely nem rég történt náluk, arra vall.

Nyolcz komor ur vonult ki megfelelő fiakkereken a hójai erdőbe. Az erdő szélén aztán fölállott kettő közülök egymással szembe és belül bár remegve, de külsőleg rendületlen nyugalommal lött két új lyukat a levegőbe.

Azt nem vették észre, hogy a közelben egy sötét tömeg nézi őket, aztán egyszerre fölugrik és rohan feléjük. A lövések zaja volt-e, vagy az értelmi fölény, mely a bivalyban fölkeltette az ellenszenvet az ellen, mit az ember természetesen talál, — döntsék el a bivaly pszichológusok. Elég az hozzá, hogy a következő pillanatban nyolcz lovagias ur szalad tizfelé a bivaly elől.

— Az urak aztán egy vendéglő pezsgős üvegei mellett találkoztak: a bivaly pedig, még egy utolsó elégedett bödüléssel telepedett le a hervadó fürre.

Bébla.

Színház és Művészet.

Színház. Shakspeare egyik legremekesebb alkotásában a „Velenesei kalmár” című drámában gyönyörködött tegnap este a színházzal megtelt közönség, Mátrai B. Béla vendégszereplésével adták ezuttal e régen nem adott művet, melyben Mátrai (Shylock zsidó üzér) igazi művészi tudásában és remek játékában gyönyörködhetünk. Csak itt lehetett látni az igazi jó színész tehetséget, melyet megkapó alakításában érvényre juttatott. Sok tapsot aratott kitűnő játékáért s a meghatottság könnyes

szemeivel köszönte a közönség elismerését. Valami vonzó erő volt a tegnapi közönségben, hiszen elég nagy csalódás az hogy Mátrait az igazi művészt csak két rövid estén láthatjuk. Mikor Mátrait látjuk, Kovács Gyula ju eszünkbe s sajnálkozunk, hogy nem rendelkezik a mi társulatunk ilyen tehetséggel. — A szereplők közül jól játszottak: Tóvölgyi Margit, T. Halmi Margit, Tompa Kálmán; Kisebbszerepeikben, pedig jók voltak: Szentgyörgyi, Dezséri, Kassai és Szakács.

Új nász. Papp Mihály 1 felvonásos dramolottjének próbáit megkezdték. Az újdonság pénteken kerül bemutatásra.

Színházi műsor:

Csütörtök: Laute.

Péntek: Új nász. Pillangó k. 8. pont.

Szombat: Egy párizsi regény.

Vasárnap: d. u. III. Richard. este: Hunyadi László.

Szerkesztői üzenet.

I. E. Beküldött munkája nem várt be. Nagyon sok benne a prózai, a mi mellett természetesen a poezis nem érvényesülhet.

Bizalmas. Ismerjük a szerelmeseknek ezt a specziesét, aki nem maga akarja elvenni szíve hölgyét, hanem szívesen segíteni fökötő alá, hogy azután házi-baráti örömeiket élvezzen. Az ilyen úrról maga is alkothat véleményt és mit tegyen ellene, ezt is magától kitalálhatja. Tessék neki ajtót mutatni. Hogy a másik kettő közül kihez menjen, azt igazán nem mondhatjuk meg önnek má.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szerda decz. 10-én.

Mátrai B. Béla bucsufölleptével:

A fősvény.

Vigjáték. Irta: Molière.

SZEMÉLYEK:

Harpagon, a fősvény Mátrai B. Kleant, a fia — — Tompa Eliza, leánya — — T. Halmi Anzelm — — — Szegő Valér, fia — — — Szakács Mariana — — — Hegedűs Fruzina — — — Laczkó Simon mester — — Ligeti Jakab mester — — Mátrai La Fleche — — — Papp

Kezdeté este 7 órakor.

Kladó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

A „Kolozsvári Ujság” naptárszelvénye.

29. szám.

Aki ezt a szelvényt lapunk 30 egymásután következő számából kivágja és azt a kiadóhivatalnak beküldi, egy díszes kiviteli *fali-naptárt* kap teljesen ingyen a „Kolozsvári Ujság” — karácsonyi ajándékaként. —

A „Globin“-féle

bőrnemű
tisztító szer
felülmul minden más hoz-
záhasonlő szert. = A
Globin
a legszebb
tűkőrfényt
kölcsonzi, si-
mává és tar-

tóssá teszi a bőrt.

Fekete és színes minőségben kapható:
Purst Márton, Sámson Izsák, Schwartz Jó-
zsef, Veress Lajos, Pataki Béla, Eiszler Mór
cipészeknél, Bergner Mór bőrkereskedésé-
ben, Farkas Ignác cipő raktárába.

Az igen sokszor betegséget elő-
idéző és különösen alkalmatlan

LEGYEK

elpusztítására nagyon ajánla-
tos az amerikai mérgező

TANGLEFOOT

LÉGYPAPIR.

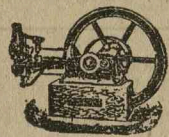
Kapható minden fűszer és pa-
pirüzletben és droguistáknál.

Főraktár: **H. STÖSSLER**
35 17—25 WIEN, I. Freyung 5.

En gros eladás az erdélyi részek számára:
Segesvári és Társánál Kolozsvárt.

Budapesti malomépítészeti és gépgyár

PODVINECZ ÉS HEISLER

BUDAPEST, VACZI-UT 141/V.
GYÁRT.

**BENZIN MOTOROKAT ÉS
BENZIN LOKOMOBILOKAT**
szelapés vezényművel 2-50 lóerőig.

Megbízható képviselők kerestetnek.

A volt HUNGARIA-étterem

melléklakással együtt **KIADÓ.**
1903. Január hó 1-től

Tea-estélyre vagy más alkalmi célokra
megfelel. — Értekezhetni: **ÁRVAI ENDRE**
as talosnál, Wesselényi Miklós-u. 5. sz.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉSEK.

Judit a kívánt czimen
és helyen levele van.

Bereczky Tibor. Levele
van a kiadóban.

Férjhez vágyó barna
lányunk levele van a ki-
adóban.

Szeptember 10. Ne itélje
el a vádlottat, míg ki nem
hallgatja; a czélt keresse
mindenekelőtt, mi cselek-
ményeiben vezérelte; le-
vél a főpostán.

KINÁLAT:

Tanítást vállal erőleyes
és tanításban gyakorlott
egyetemi hallgató (obéd-
kosztérítis). Levélbéli meg-
keresést „Szorgalom“ czi-
men a kiadóba kérek.

Ügyes varrónő, ki a sza-
bászatot is teljesen érti,
magán házhoz vagy var-
rodába azonnali belépésre
ajánlkozik. Czim a kiadó-
hivatalban.

Egy fiatal mechanikus
állást kdres. Czim a ki-
adóban.

Egy ügyes fiu fényké-
pész tanulónak felvétetik.
Czim a kiadóhivatalban.

Olvassuk!!

Eltemették az spát,
Árva-ságban a család.
Nyomor tüné a főszerkét,
De Bernáth küldi gépjét.
S menten boldog a tanya,
Nem zokog a jó anya,
Mert a kis varrógéppel
Báznak a szegénységgel.

Elutunk egy levont
Bernáth karékpárját vette,
Hogy epienjéül szabaduljon,
Festőszögében meggyógyuljon.
Erdőn, mezőn karikázott,
Napokon át izzadt-félt,
S vége mi lett a sok taruak?
Most csak fut eplea komlisszal!

Bernáth Sándor kocsidíjára
Küldög árva és agglóday.
Sohajva néz néha-néha
Üres ülőre a léha.
Sgysser egy ut fordulón
Féltükben egy mellett kis lány
Két-három szó — barátságunk,
S már dűntibe karikázunk.

Ha Bernáthtól vész hógodát,
Tököt, gyanút és nyitotlyát,
Két-három bét el se talál —
S legyod kee csak Kabotik.
És ha hógodát nem eszerkez,
Csak az is koverghetsz.
Ávagy pedig harmónikán —
Mindenféle szép muszáján.
Nosza pajás, kiálté tehát!
Küldjön árjegyzéket Bernáth!

Ha javítani kell a gépet,
Hiányzanak alkatrészek,
Vagy csakad a hógodát kar
Bernáthoz — A kocsit st,
Hol mindent beszereshetünk,
Legolcsóbban megvehetünk.
Pártoljunk hát csak a magyart —
A hazai versenyipart!

Bernáth Ede Sándor

erdélyrészi varrógép, ke-
rékpár, hangszer és scuo-
automata nagy raktárba,

Kolozsvár,

a m. kir. Posta és Távirás szál-
lítója. Mechanikai motor erőre
berendezett javító műhely. Pan-
tea, gyors és olcsó kiszolgálás.

Egy új Singer varrógép csak
35 frt 10 évi jótállással.

VIZVEZETÉKSZERELŐ.

Fellegvári-ut 28.
Elvállal minden e szak-
mába vágó munkát. Javi-
tást gyorsan eszközöl.

Olcsó tűzifa.

Bodonkuton, 18 kilométer távol.

1 köbméter hántott fa 3'—,
1 „ cserfa 2'40.

Bárcza váltható: Kolozsvárt,
Széchenyi-tér 1. szám alatt
ifjabb **Warga Dániel**
tulajdonosnál.

Müller utóda

SOMLYAI M.

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 4.

Ajánlja: üveg-,
porcelán-, lám-
pa és háztartási
eszközök raktá-
rát.

Lámpa javítá-
sok, kép kere-
tezések ere-
deti gyári
árakon.

Eladó telek.

Patak-utca 2. sz. alatt a Stad-
ler-kert háta mögött egy telek,
mely áll 9 szoba, 2 nyári konyha
és pincze eladó

2500 forintért

Értekezhetni: Ipar-utca 3. sz.
vagy Káhan N. Samu szesz-
kereskedésében Deák F. uca.

ERZSÉBET

GŐZ- ÉS

KÁDFÜRDŐ

KOLOZSVÁRTT

Kis-Szamos-utca 1. szám.

Braun Mihály

- hangszerkészítő.
- Nagy javító műhely, nagy
- raktár az összes hangsze-
- rek és azok alkatrészeinek.
- Kolozsvár,
- Vesselényi Miklós-utca 18.

Horgony rozs kenyér.

Horgony rozs kenyér.

Egészségügyi szem-
pontból kifogástalan
és legjobb ízű kenyér.

Minden egyes kenyér
horgony jeggyel van
ellátva.

Van szerencsém a b. közönség figyelmét
felhívni a sütődömben készült kiváló mi-
nőségű és ritka jóízű

házi rozs kenyérré,

mely naponta frissen a **Deák Ferencz-
utca 10 sz.** alatti üzletben és **Szé-
chenyi-tér 9 sz.** alatt levő sütődömben
kapható. **A TULAJDONOS.**

Horgony rozs kenyér.

Vonika Demeter

Szebeni turó- és borkereskedő. Széchenyi-tér (Baumzweig-ház) 39. sz.

Ajánlja valódi tisztán kezelt, saját termésű borait, valamint saját főzetű
kisüstös, seprő- és szilvapálinkáit.

A borok árai: Pecsényebor — — 50 kr. | 1901-beli fehér bor 32 kr.
1898-b-ii fehér bor 40 „ | 1900-beli siller bor 32 „
1900-beli fehér bor 34 „ | Új bor, fehér — — 28 „

Házhoz szállítok 10 literfől feljebb. Nagyobb vételnél árkedvezmény.

REICH L. FIAI

Magyarországi, es. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST, VII. ker., Lövölde-tér 2. szám.

Ajánlja legjobb minőségben gyártott Syphon- és gaszene

palackokaj legolcsóbb árak mellett és pedig:

1 Lada kb. 200 frt. 18 szeletés stau, fehér v. világos kék (aquar-

marin) színe Syphonpalackot talppal vagy nélkül: 62 korona

1 Lada kb. 200 frt. gaszenepalackot gummiúrral és üveg-

golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aquamarin) színe,

magas vagy alacsony alak: — — — — — 52 korona

Szállítás a csomagolás beletérve, budapesti pályaudvarig bér-

mentre, készpénzterítés ellenében 2% seontó — 10 lada rendelés

után 5% rubat. Ma- nagyvágúnak és különféle általunk törvényesen

védett alakokat megfelelően olcsón szállítunk. Préselt irások vagy

szilvavíz-küél rakók az elkészítési önköltséget számítjuk, ellenben